

Täysistunto

Tiistai 17.11.2020 klo 14.00—19.00

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 144/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2020 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

18.23 **Matias Marttinen kok:** Arvoisa herra puhemies! Tässä on nyt siis kyse niin sanotun parafiinisen dieselin lähipäästöalennuksesta. Siitä meillä on kokoomuksen ja kristillisdemokraattien vastalause mietinnössä, ja käyn nyt sen keskeiset kohdat läpi.

Ensinnäkin haluan todeta, että tämä ajankohta, jolloin hallitus on tuonut tämän esityksen eduskunnan käsittelyyn, on ehkä pahin mahdollinen. Tämän taustalla on se, että tämä vasemmistohallitus on päättänyt kiristää polttoaineverotusta 250 miljoonalla eurolla, minä maksajia ovat tavalliset autoilijat, suomalainen teollisuus ja kuljetusalan yrittäjät. Nyt sitten käsittelemme esitystä, joka tulee tosiasiaassa kiristämään dieselin verotusta 105 miljoonalla eurolla vuoden 2023 tasolla.

Kuulimme valiokunnan ja verojaoston kuulemisissa, että tällä lähipäästöalennuksen poistolla ei ole vaikutusta niin sanottuun sataprosenttisesti uusiutuvaan polttoaineeseen, koska siitä tullaan myös tämän muutoksen jälkeen kantamaan tämä EU-minimitasoinen vero. Mutta kaikkien näiden muiden seosten osalta, joita kuitenkin markkinoilla käytetään, joissa yhdistetään sekä tätä fossiilista polttoainetta että sitten tätä uusiutuvaa polttoainetta, verotasot tulevat nousemaan, ja lopulta vastaavasti suomalainen autoilija, suomalainen teollisuus ja suomalainen kuljetusalan yrittäjä maksavat tämän lystin.

Herra puhemies! Haluan tämän sanoa siksi, että kyseessä ei ole aivan mitätön asia. Viime vuonna esimerkiksi suomalainen metsäyhtiö UPM arvioi, että näiden hallituksen tekemien polttoaineveronkorotusten vaikutus pelkästään UPM:lle vastaa yhden paperikoneen vuotuista liikevoittoa. Jokainen meistä tässä salissa ymmärtää, että tällaisena aikana, kun korona repii koko maailmaa ja Suomea ja suomalainen vientiteollisuus on erittäin suurissa ongelmissa, tätä tekijää ei voi jättää missään tapauksessa huomiotta.

Eli nyt siis kaiken kaikkiaan hallituksen esitysten myötä pohjalla on 250 miljoonan euron polttoaineveronkorotus, ja nyt sitten tämä niin sanotun lähipäästöalennuksen poisto on 105 miljoonaa euroa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2020 vp

Olemme tuoneet esille myös sen, että tällä hetkellä Suomen autokanta on yksi Euroopan vanhimmista. Tämän lähipäästöalennuksen tarkoituksena on nimenomaan ollut vähentää dieselautojen ilmanlaatua heikentäviä päästöjä. Vaikka osa asiantuntijoista on ollut sitä mieltä, että tämä lähipäästöalennus voitaisiin jo tässä kohtaa poistaa, niin vastaavasti on tuotu myös niitä toisenlaisia näkökulmia esille, joiden mukaan on perusteltua säilyttää tämä lähipäästöalennus vielä voimassa ja katsoa tulevaisuuteen sitä mukaa kuin suomalainen autokanta uudistuu ja harkita siten uudelleen tämän lähipäästöalennuksen tulevaisuutta. Näin myös me olemme nähneet ja esittäneet, että tässä yhteydessä tätä lähipäästöalennusta ei ole perusteltua poistaa vaan että tämä tulisi käsitellä osana isompaa liikenteen kokonaisverouudistusta. Tähän asiaan tulisi palata myöhemmin, 5—6 vuoden säteellä, kun suomalainen autokanta on sitten lähtenyt uudistumaan.

Arvoisa herra puhemies! Näillä perusteilla teen vastalauseen 2 mukaisen esityksen, että tämä lakiehdotus hylätään. Ja tämä on tosiaan kokoomuksen ja kristillisdemokraattien yhdessä tekemä vastalause.

18.27 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Aluksi haluan kannattaa edustaja Marttisen tekemää vastalauseen 2 mukaista hylkäysesitystä.

Aivan kuten hän tässä toi esille, niin kristillisdemokraatit ja kokoomus ovat päätyneet valiokuntakuulemisen perusteella siihen, että tätä esitystä parafiinisen dieselin verotuen leikkaamisesta ei tule panna toimeen.

Täällä on tuotu esille nämä kustannukset, jotka tästä pumppuhinnassa koituvat — eliikkä tämä sen 250 miljoonan euron veronkorotuksen päälle. On arvioitu, että tämä fiskaalinen vaikutus vuositasolla olisi noin 115 miljoonaa euroa, ja tietysti, kun ajattelemme tätä taloustilannetta, missä me tällä hetkellä elämme, tässä koronan runtelemassa yritysten ja kuluttajien taloustilanteessa tämä ei missään nimessä ole se oikea hetki, milloinkä tämän tyyppistä muutosta pitäisi olla tuomassa.

Niin kuin täällä todettiin, niin on vielä olemassa tämä erityinen selvitys, ja tämän selvityksen yhteydessä olisi ollut mielenkiintoista kuulla, minkälaisiin lopputulemiin oltaisiin tultu tämän kokonaisuudistuksen osana, jos ei näin hätiköidysti oltaisi lähdetty viemään tätä yhtä yksittäistä verotukea.

Ja niin kuin tuossa edustaja Marttinen totesi, niin asiantuntijakuulemisessa tuli niitä näkemyksiä, joissa sanottiin, että tämä tekniikan uudistuminen olisi omalta osaltaan vienyt tätä parafiinisen polttoaineen etua, mutta täytyy muistaa se, että kun meillä on Euroopan vanhin autokanta, niin eihän meillä ole kerennyt se autokanta uudistua siinä tahdissa, mitä sitten se tekninen kehitys mahdollistaisi, eliikkä meillä edelleenkin riippumatta siitä, että tekniikka mahdollistaa jotakin, kuitenkin tuolla maantiellä liikkuu sitä vanhaa autokantaa, ja siinä mielessä se hyöty, mikä tämän tekniikan uudistamisesta on tulossa, ei ole täysimääräisesti tällä hetkellä vielä autoilijoilla käytössä. Siinä mielessä pidän tärkeänä, että tässä yhteydessä tällä tavalla kuluttajan kukkarolle ja yrittäjien, elinkeinoelämän kukkarolle ei tultaisi, ja siinä mielessä tosiaankin sitten tulemme äänestämään tämän hylkäysesityksen puolesta.

18.30 Ville Kaunisto kok: Arvoisa herra puhemies! Myös minä kannatan edustaja Marttisen vastalauseen 2 mukaista hylkäysesitystä.

Tässä hyvin haastavassa ajassa, missä eletään, olen todella huolissani yrittäjien asemasta ja siitä heikosta kaikupohjasta, mitä heidän huolensa tuntuu hallituksessa saavan. Tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2020 vp

lakiesitys on esimerkki juuri siitä, siis pahimmassa mahdollisessa ajankohdassa tehty esitys, keskellä koronaa.

Puhuin jo edellisessä pykälässä kilpailukyvyistä, siitä, miten yrittäjät pystyvät pärjäämään, ja tämänkaltaisen politiikka ei nyt tässä ajassa kyllä millään tavalla edistä tätä tilannetta. Sitten kun me lopulta kuljemme sen koko ketjun, niin siinä on eka yrittäjien pärjääminen ja sitä kautta myös työpaikat, siinä on työntekijöiden pärjääminen, ja kuten edustaja Essayah tuossa lopussa totesi, niin sitten loppujen lopuksi vielä käydään jokaisen meidän suomalaisen kukkarolla, kun kustannukset nousevat.

En näe tätä oikeaksi suunnaksi Suomelle nyt tässä kriisin keskellä. — Kiitos.

18.31 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Polttoaineverojen korotus ja parafiinisen dieselin hinnankorotukset eivät kyllä ole tässä koronan runtelemassa maassa todellakaan missään nimessä järkeviä, koska yrityksillä on, niin kuin äsken edustaja Kaunistokin sanoi, ihan riittävän kovat tuskat muutenkin.

Tämähän lähti tietysti ennen koronaa liikkeelle, mutta tietysti korona kun tuli, niin tämä asiahan olisi pitänyt siinä vaiheessa pistää jäihin. Mutta niin kuin on nähty, näihin ideologisiin veronkorotuksiin ynnä muihin ei ole tulossa tämän hallituksen aikana muutosta. Vaikka täällä ydinpommi räjähtäisi, niin tuskin hallitusohjelmaa miksikään muutetaan — se on niin betonoitu kuin mahdollista.

Kuitenkin tällaiset veronkorotukset polttoaineeseen tekevät tilanteen, että tulee alueellista eriarvoisuutta, se nostaa kuljetusten hintoja, työn tekeminen kallistuu, yritysten kilpailukyky huononee, ihmisten rahat menevät polttoaineisiin ja näin ollen rahaa ei ole uudempiin autoihin, niin että voitaisiin saada siitä edes sitä hyötyä, että meidän ilmastomme näennäisesti paranisi. Sen takia itse asiassa meidän valtiovarainvaliokunnan jäsenetkin ovat tehneet tästä vastalauseen muutosehdotuksen, mutta he itse hoitavat tämän asian maaliin.

Ei näin. Me emme kyllä taaskaan saa Suomea missään nimessä ylös nousemaan tästä suosta tällä jatkuvalla verojen nostolla. — Kiitos.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.